

7/11747

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.09.0.SGB.0.00.11.610/ 4931
Konu : Kars Milletvekili
Mülkiye BİRTANE'nin
Yazılı Soru Önergesi

.../.../2012
28.11.2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 08/11/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-92103 sayılı yazınız.

Kars Milletvekili Mülkiye BİRTANE'nin Bakanlığımıza yöneltmiş olduğu 7/11747 Esas sayılı Yazılı Soru Önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilginizi ve gereğini arz ederim.

Erdoğan B. YRAKTAR
Bakan

EK:

-Cevap Yazısı (4 Sayfa)

KARS MİLLETVEKİLİ
SAYIN MÜLKİYE BİRTANE'NİN
TBMM 7/11747 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
AİT SORULAR VE CEVAPLARI

İstanbul Üniversitesi öğretim üyelerinin de içinde yer aldığı, Namık Kemal Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projesi kapsamında yapılan araştırma ile kıyı kirliliğine dikkat çekilmiştir. Bu araştırma ile Marmara Denizi canlılarında yapılan incelemede, arsenik oranları normal değerlerin üstünde çıkmıştır. Araştırmada, su ortamında bulunan kimyasalların izlenmesi için, ortamda yaşayan midye, istiridye, ıstakoz ya da karides gibi deniz ürünleri kullanılmıştır. Sonuçta, canlıların bünyelerinde depoladıkları ağır metaller, hormonlar, petrol türevleri gibi kirleticilerin insana kadar ulaşarak çeşitli hastalıklara neden olduğu saptanmıştır.

Alınan karides örneklerinde, kilogramda 2,3 midyede ise 2,79 miligram değerinde arsenik oranına rastlanmıştır. Türkiye'de karides ve midyede arsenik için kabul edilebilir değerin kilogramda 1 miligram olduğu hatırlatılarak, tespit edilen değerlerin, uzun dönemde insan sağlığını tehdit edebilecek düzeyde olduğu, insan bünyesine su, gıda ya da hava yolu ile alındığında, birikerek kanser ve nörolojik bozukluklar gibi birçok hastalığa yol açtığı özellikle vurgulanmıştır. Marmara Denizi çevresinde yaşanan kirlilik başta olmak üzere tüm kıyıların bu anlamda kontrol altına alınması ve kirliliğin önlenmesi gerekiyor. Bu amaçla da "Kıyı Kirliliği Araştırma Merkezi" kurulması kaçınılmaz görülüyor. Araştırmanın sonuçlarından sonra nasıl önlemlerin alınacağı ve kıyı kirliliği konusunda bilgi edinmek amacıyla;

SORULAR:

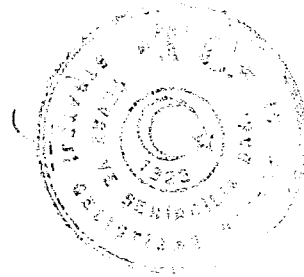
1-Araştırmanın sonuçları kıyı kirliliğinin halk sağlığını tehdit ettiğini ortaya koyuyor. Bu çerçevede bir çalışma başlatılmış mıdır? Araştırmanın sonuçlarına bakılarak daha kapsamlı yeni bir araştırma yapmayı düşünüyor musunuz?

2-Kıyı kirliliği hakkında son dönemde yaptığınız bir çalışmanız ya da araştırmanız var mıdır? Varsa bu araştırma ya da çalışma sonucunda elde ettiğiniz veriler nedir? Türkiye'deki kıyı kirliliğinin seviyeleri ile ilgili bütün kıyılarda olmak üzere ortaya koyacağınız bir harita var mıdır?

3-Gerekçede bahsettiğim araştırmada tespit edilen değerler halk sağlığının risk altında olduğunu gösteriyor. Bu anlamda nasıl bir önem alınması düşünülüyor? Kıyı kirliliğini nasıl önlemeyi düşünüyorsunuz?

4-Marmara Denizinde tespit edilen kirliliğin sebebi nedir?

5-"Kıyı Kirliliği Araştırma Merkezi" kurulması için bir çalışmanız var mı?

Aynı zamanda Terkidağ İli Merkez İlçeleri Düzenli Katı Atık Depolaması yapmaktadır. Ancak; Marmaraereğlisi ve Yeniçiflik Belediyesi Atıksu Arıtma Tesisi kapasiteleri 2040 yılına kadar yetmemektedir.

3-2008 yılında yayınlanan Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliği, Hassas ve Az Hassas Su Alanları Tebliği uyarınca tüm kıyılarımızda ötrofikasyon (Atıklarla gelen aşırı besin maddeleriyle göllerin çözünmüş oksijen yokluğu sonucunda ölmesine kadar gidebilen yaşlanma süreci.) açısından hassas ve az hassas olan bölgelerin koordinatları belirlenmiştir. Soru önergesinde bahsi geçen araştırmanın yapılmış olduğu Tekirdağ ili kıyıları az hassas alan olarak belirlenmiş olup, yapılacak atıksu arıtma tesisleri bu kriterlere göre planlanmaktadır.

Atıksu deşarjları ile ilgili olarak Çevre Kanununun nüfusa bağlı olarak verdiği süreler içerisinde Atıksu Altyapı Yönetimlerinin atıksu altyapı tesislerini kurmaları gerekmekte olup, Marmara Bölgesindeki illerde 34 adet biyolojik arıtma, 5 adet ileri arıtma tesisi ve 20 adet de derin deniz deşarjı bulunmaktadır. Bakanlığımızca ilgili mevzuat kapsamında atıksu altyapı tesislerinin takibi yapılmaktadır.

09/01/2006 tarih ve 26048 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Yüzme Suyu Kalitesi Yönetmeliği” Sağlık Bakanlığı ile Bakanlığımız tarafından birlikte yürütülmektedir.

Yüzme Suyu Kalitesi Yönetmeliğinin amacı; insan sağlığını ve çevreyi korumak üzere, yüzme ve rekreasyon amaçlı kullanılan suların kalitesini belirlemek ve bu suların başta mikrobiyolojik olmak üzere her türlü kirletici ile kirlenmesinin engellenmesini sağlamaktır.

Yönetmelik kapsamında, Sağlık Bakanlığı yüzme ve rekreasyon amaçlı kullanılan sulardan yüzme sezonunun başlangıcından itibaren onbeşer günlük periyotlarla numune almakta ve analizlerini yaparak, sonuçlarını her yılın Ocak ayı içerisinde Bakanlığımıza bildirmektedir. Yönetmelik hükümlerine uymayarak yüzme ve rekreasyon amacıyla kullanılan suların kalite kriterlerinin bozulmasına neden olan her türlü faaliyete 2872 sayılı Çevre Kanunu, 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu ve ilgili mevzuatlar çerçevesinde yaptırım uygulanmaktadır.

Denizlerin gemiler tarafından kirlenmesinin önlenmesi amacı ile 2004 yılında “Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği” yayımlanmıştır. Bu yönetmelik kapsamında Çevre Kanunu ile tanımlanmış atık alım yükümlülükleri tarafından atık yönetim planları ile Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğümüze başvurular yapılmış/yapılmakta olup hali hazırda Marmara Denizine Kıyısı olan 7 ilimizde, 26 adet lisanslı atık kabul tesisi ve 92 adet muafiyet belgesine sahip kıyı tesisi olmak üzere toplam 118 kıyı tesisi taafından gemilere atık alım hizmeti sunulmaktadır. Ayrıca Marmara Denizinde 19 adet Lisanslı Atık Alma Gemisi hizmet vermekte olup; deniz kirliliğine sebep olan gemilere 2872 sayılı Çevre Kanunu kapsamında cezai işlem uygulanmaktadır.

Ülkemizde kazasal deniz kirliliğinin önlenmesine ilişkin olarak 5312 sayılı “Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale ve Zararların Tazmini Esaslarına Dair Kanun” 11 Mart 2005 tarih ve 25752 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. İlgili Kanun çerçevesinde; Akdeniz, Karadeniz ve Marmara denizi kıyılarında acil müdahale planı hazırlaması gereken kıyı tesisleri belirlenmesi çalışması yapılmıştır. Bugüne kadar 217 kıyı tesisi acil müdahale planı onaylanmıştır.

Marmara Bölgesinde 98 kıyı tesisinin acil müdahale planları Bakanlığımızca yetkilendirilmiş firmalar tarafından hazırlanarak sunulmuş ve 94 kıyı tesisinin acil müdahale planı onaylanmıştır.

Ayrıca gemi ve kıyı tesisleri kaynaklı kazalara hazırlıklı olmak için 6 bölgesel ve bir ulusal acil müdahale planı hazırlanmış olup, bölgesel planlardan biri Marmara ve Boğazlar Bölgesini kapsamaktadır.

Bunun yanı sıra, deniz çöpleri ile mücadelede deniz çevresi kirliliğinin önlenmesi ve ekosisteminin korunmasında önemli olan unsurlardan biri de, deniz çöpleri ile mücadeledir. Halkın bilinçlendirilmesine yönelik çalışmalar bu kapsamda önem arz etmektedir. Bakanlığımız, sivil toplum kuruluşları, deniz çöpleri ile mücadele kapsamında, halkta farkındalık oluşturabilmek amacıyla çeşitli uluslararası organizasyonlarla birlikte deniz ve kıyı temizliği kampanyaları ile benzeri çalışmalar organize etmektedirler. Ülkemiz kıyı ve denizlerinde, deniz çöpü miktarının azaltılmasına yönelik eylem planlarının hazırlanması süreci Bakanlığımız tarafından başlatılmıştır.

4-Marmara Bölgesi, ülkemizin sanayileşme ve nüfus açısından en gelişmiş bölgesidir. Bu sebeple bölgede evsel ve endüstriyel deşarjların etkisi görülmektedir. Deniz ulaşımı açısından iki önemli geçiş yolu olan İstanbul Boğazı ve Çanakkale Boğazının bu bölgede yer alması sebebiyle gemicilik faaliyetlerinden kaynaklanan baskıların da etkisi altında bulunmaktadır.

5-Denizlerimizdeki kirlilik durumunun ve eğiliminin belirlenmesi ve kirlilik önleme konusunda politika geliştirilmesine destek olması maksadıyla Karadeniz, Marmara Denizi, Ege ve Akdeniz’de kirlilik izleme çalışmaları sürdürülmektedir. Bakanlığımız, bu izleme çalışmalarının, bilimsel nitelikli ve süreklilik arz eden çalışmalar olması sebebi ile tek bir elde toplanması ve kurumlar üstü bir enstitü aracılığı ile sürdürülmesinin çalışma yöntem ve standartları açısından; birliktelik ve karşılaştırılabilirlik sağlayacağı inancında bulunmaktadır.

